

Vabilo k naročbi.

Z mesecem julijem začne se II. polletje in prosimo torej p. n. naročnike, katerim s tem dnevom poteče naročba na „Slov. Gospodarja“, naj se podvzajo nadalješnjo naročnino doposluti, da se jim ne pretrga ali pa ustavi dopošiljanje lista.

„Slov. Gospodar“ stane do konca leta 1 fl. 30 kr. in do konca septembra pa 65 kr.

Naročnina, nova in zaostala, naj se nam pošlje po poštinih nakaznicah, ker so take pošiljave najbolj ročne. Upravišтво.

Avstrijski patriotizem.

Patriotizem je ljubav do domovine, je torej tisto čustvo, vsled katerega noben napor ni pretežaven, nobena žrtev ni prevelika, ki ju zahteva občna blaginja domovine; človek, kojega navdaja živ patriotizem, da z veseljem za domovino tudi življenje. Avstrijski patriotizem je torej tako čustvo za domovino avstrijsko, rekše za avstrijsko-ogrsko državo.

Patriotizem je za obstanek katerebodi države prvi in zadnji pogoj. Najsi je država še tako bogata, najsi je navidezno še tako mogočna, najsi je še tako velika, najsi ima še tako bistroumnega vladarja, ona mora razpasti, ako v nje podložnikih, in sicer v celem ljudstvu kakor v vsakem posameznem, ni patriotizma. Vsak greh ljudstva se na državi grozno maščuje in pospešuje njeno razkrojitev, ali v najobupnejšem stanju je država tedaj, kadar se podložniki mrzlim srcem od nje odvrčajo; tedaj se razpad ne da več zabraniti. A ne le najobupnejše je tako stanje, ampak tudi najžalostnejše. Hudo je za človeka, če je bolan, hudo če mora trpeti krivico, ali gotovo najhujše, najžalostnejše je, če na vsem božjem svetu nima niti jednega človeka, ki bi ga ljubil, ki bi imel zanj vsaj majhen kotiček v svojem srcu. Zato pa je izmed vseh velikih dogodkov v človeški zgodovini najžalostnejši, kadar se ljudstvo od matere domovine obrne ter jo zapušča plakajočo na grobu nekdanje slave.

Ker je patriotizem tolikega pomena, zato je vladarjem in njih vladam ena najvažnejših nalog, da se v srcih podložnikov ta sveta iskra zaneti, neguje ter razširi v mogočen plamen. Modra vlada ne prezre nobene prilike in se poslužuje najraznovrstnejših sredstev, da goji patriotizem, dobro vedoč, da je to čustvo, ki se ne da na mah prikomandirati, ampak ki ga mora o pravem času razumeti, vzbuditi in netiti. Modri vladi pa je tudi vedna skrb, da vse drži strani, oziroma uni-

čuje, kar bi ji utegnilo nasprotovati; zato pa z vso strogostjo postopa s takimi elementi, o katerih se je prepričala, da domovini niso popolnoma verni; najtežje ječo nalaga zakon tistemu, ki le nepremišljeno zine besedico, s katero izdà, da mu je druga država dražja od svoje, ali da mu blaginja domačega vladarja ni mar. In prav tako; kajti kjer ni patriotizma, tam ni države, ker tam ni več življenja, tam je le mrtvo telo, ki gnije in razpada in služi ujedam v hrano.

Po teh kratkih besedah o patriotizmu sploh vprašajmo se, kako pa je s patriotizmom v Avstriji, z ljubavjo do celokupne države avstrijsko-ogrske. Bralci „Slov. Gosp.“ predobro čutijo, kaj nam je dalo povod k temu-le premišljevanju. Zares žalost nas obhaja, ko se oziramo na vse strani tja do mej naše velike države, iščoč avstrijskega patriotizma; tako obupno je, da se ne moremo prašati, kako močno plamti, ampak kje ga še je kaj. Nemci, Madžari in Lahji kričijo tako glasno: »Proč od Avstrije!« da bi lahko oglušeli, in pripravljajo odcep tako javno, kakor da bi se šlo za najpoštenjšo stvar. Ti narodi ne morejo dočakati, da bi avstrijsko-ogrska država razpadla; kar hrepenijo po tem trenutku; oni so nji najljubši sovražniki in delajo z največjo strastjo neumorno, da tisti blaženi trenutek bliže pomaknejo. Kaj pa vlada, ko se ji nuja toliko premenitnega in plemenitega posla? Nemcem, Madžarom in Lahom, kolikor more, pomaga, Slované, ki se na vse kriplje trudi, da bi razpad države odvrnil, daviti in s pestmi biti v obraz. Je-li mogoče, kaj takega verjeti, kam li delati? V Nemcih, Madžarih in Lahih avstrijskega patriotizma in Slovanom pa, ki materi Avstriji navzlic njene brezsrčnosti do njih svoje srce ponuja, pa se s pestmi bije v obraz, da je zaliva rudeča kri! Avstrijska vlada naj ne pozabi, da je patriotizem čustvo, ki hoče biti o toplem solncu vzbujeno in pri pohlevnem, blagonašem delu zamakano. Nezvesti ne bodo Slovani Avstriji nikdar, ne, pa dobro bi jim djalo in srečni bi bili, ko bi jih pregrevala tista gorkota, ki oživlja srce in rodi entuziazem (navdušenje); njej sami pa bi menda ne bilo na kvar. Kaj hoče brez patriotizma? Odkar svet stoji, ga ni mogla nobena država pogrešati, bržčas tudi Avstrija ne boče mogla biti brez njega, ako boče hotela obstati. Za njeno vlado pa je dvakrat žalostno, da ji mora tak glas doiti iz sredine priprostega ljudstva, za katero ima le kamenje in škorpione.

Jugoslovanska ideja.

Gosp. dr. Krek je govoril na shodu v Jesenicah o jugoslovanski ideji te-le besede: »Vse naše vlade hočejo imeti na jugu same slovanske fakine in dokler Nemec ne zasede vseh južnih pokrajin, nočejo rešiti gospodarskega vprašanja. Mi imamo le eno pristanišče, ki je zvezano le z eno železnico in še ta je v lasti kapitalistiške družbe. Druga železniška zveza se že rešuje celo vrsto let, a ne bo rešena, dokler bo bival na jugu slovanski fakin. Gospodarski propadamo, industrija, razun železne, je že propadla, in to samo zaradi tega, ker se ni skrbelo za slovanski jug, za slovansko morje. Dalmacija s premnogimi naravnimi lukami nima pristanišč, nima ne ene železnice in lačen in žejen tava po neizrabljeni, nekultivirani zemlji ter se prodaja tujstvu slovanski fakin. Šol in izobrazbe imajo obmorski slovanski prebivalci le toliko, kolikor jim jo je dala cerkev, država jim ne da nič. Tudi našim bratom na Koroškem in Štajarskem se ne godi dosti bolje. Birokracija se ne briga za potrebe slovanskega ljudstva, zanj se ne zmeni, briga se pa z vso vsmo za drugo Avstrijo, mej tem ko nas pita z izdajicami. Volivne in drugih pravic nam ne dajo, izobrazbo nam odrekajo, za naš gospodarski razvoj ne skrbijo in toraj ni čudno, da smo zaostali. V Nemčiji, na Vestfalskem, je vse drugače poskrbljeno za vzgojo otrok, železnice je samo v tem delu več, kakor v celi Avstriji. Seveda, ko bi se hoteli klanjati Nemcem, imeli bi vsega v izobilju, ker pa tega nečemo, imajo za nas samo zaničevanje. Druga glavna ovira je nesrečni dualizem. To se mora spremeniti, prej ni rešitve za nas, prej ne moremo govoriti o zboljšanju gmotnega položaja. Dokler se politične razmere temeljito ne spremenijo, dokler ne bomo Jugoslovani enakopravni z Nemci in Mažari, dotlej je zastoj govoriti o povzdigi naše industrije in našega poljedelstva.»

Darilo goriškim Slovincem.

Deželni šolski svet goriški, kateremu predseduje slaboznani tržaški namestnik grof Goess, je predložil naučnemu ministerstvu, naj imenuje učiteljem c. k. gimnazijske pripravnice nemško-nacionalnega koroškega učitelja Hugona Morra. Ta človek je skrajno sovražen Slovincem in jih je javno imenoval sovražnike, zmaje, katere treba zdrobiti. Sedaj ga hočejo pozvati v Gorico, da bo drobil ondote slovenske fante ali zmajeviče. Ni nemože, da bo grof Goess izposloval njegovo imenovanje. In kaj bodo potem storili

Listek.

Jeruzalemsko romanje.

(Piše prof. J. Zidanšek.)

21. Gecemani; sv. križev pot; procesija; eno noč v cerkvi Božjega groba.

Povabim Vas ljubi rojaki, da nastopite v duhu z menoj pot, po katerem hodi največ zemljanov, seveda mnogi neradovoljno; pot, ki najprej in najbolj zanesljivo vodi do zveščanja; pot, po katerem je hodil trpeči Jezus. Pojdimo na goro Sion, kjer se je pravzaprav začelo Zveščanje terpljenje, kajti v dvorani zadnje večerje opravila se je prva sv. maša, ki je bistveni spomin in ponovitev krvave daritve na križu. Pri ženitnini v Kani galilejski je Jezus prvokrat očitno nastopil ali prične se njegovo javno delovanje; z zadnjo večerjo ga sklene, z večno gostijo v nebesih ga pa celo dovrši in krona. Jezusova velikodušnost molitev, kakor nam jo podaja sv. Evangelist Janez v 17. pog., je kakor priprava in slovesen uvod njegovega trpljenja, je kakor molitev in oporoka umirajočega.

«Ko je bil Jezus to izgovoril, je šel s svojimi učenci čez potok Cedron, kjer je bil

vrt, v katerega je šel on in njegovi učenci» (sv. Janez 18, 1). Pridružimo se jim tudi mi. Navadna poljska pot pelje tik mestnega ozidja v dolino Jozafat, ki se pa dandanes imenuje «Vadi siti Marjam» dolina gospe Marije; na spodnjem mostu prestopimo strugo cedronske; tu pa tam kakšna oljka, sicer je pa kraj grapav in kamenit; široka cesta prereže dolinico in pelje proti Betaniji; razun cerkve Marijinega groba na zgornji strani ni ničesar drugega videti kakor zidovje, ki obdaja vrte ob vznožju Oljske gore; a vse to moramo si proč misliti, ako si hočemo predstaviti pristavo Gecemani ob Kristusovem času. Gotovo je bil vrt takrat večji, kakor je sedajni lepi frančiškanski vrt Gecemani, v katerem še raste 7 prastarih velikih oljkinih dreves. Vhod je najbrž bil hitro pri zgornjem cedronskem mostu; potem je stalo kakšno gospodarsko poslopje s tlačilnico (prešo) za oljkin sad, kjer so apostoli včasih prenočevali; verjetno je, da so tudi v strašni noči, v kateri je začel Kristus trpeti, drugi apostoli tu ostali in le Peter, Janez in Jakob so šli z njim do soteske, ki je vodila v votlino, v katero je pa Jezus celo sam vstopil in kjer je krvavi pot potil. Sv. evangelisti sicer ne omenjajo votline; a to je brez pomena, saj tudi ne omenjajo votline Kristusovega rojstva, ker v sv. deželi je to celo navadno, da se

naravne votline porablja v razne namene in nikomur ne pride na misel, da bi moral to še posebej poudarjati. Ko je Kristus v tej uri glasno molil in stokal, ko je na obličje padel in ko se mu je angel prikazal, vse to ni bilo za zunanji svet ali za nepoklicane oči, ampak ravno votlina bila je za tako dušno stanje najprimerniši kraj.

Votlina Jezusove smrtne britkosti je precej prostorna, 17 m. dolga in 9 m. visoka; skalnati strop podpirata dva naravna stebra in pa 3 zidani; svetloba ji prihaja od zgoraj, ker je na oboku velika okrogla odprtina. Votlina je katoliška ali frančiškanska in zato so v njej 3 oltarji; pod velikim oltarjem bremo napis: «Tukaj je postal njegov pot kakor kaplje krvi, ki so tekle na zemljo.» Človeška pamet je preslaba, kakor da bi mogla obseči žalost in smrtno bridkost, katero je trpel Jezus v tej strašni uri na vrtu Gecemani. On je seveda bil Bog; pa bil je tudi pravi človek in zato je čutil bolečine telesne in dušne in se je bal smrti, kakor vsi drugi zemljani. Prevdariti pa je tudi to, da je On bil celo nedolžen, a mi ne moremo reči, da trpimo nedolžno ali po krivem, ker smo vsi grešniki in smo že pogosto žalili Boga; in slednjič: Kristus je vedel, da je On tisto jagnje, ki bo darovano za grehe celega sveta in da bo že čez nekaj ur v strašnih mukah

slovenski voditelji. Nič, trudili se bodo, da kmalu pozabijo ta čin. Pri nas poklicani ljudje nimajo prave odločnosti.

Učite se ruski!

Nemški nižjeavstrijski obrtniki so naredili pred kratkim izlet na Rusko, da si ogledajo, kako stoji tamkaj z obrtništvom in trgovstvom. Kar so videli, jih je iznenadilo. Vedno se govori in piše po nemških časnikih, da na Ruskem ni omike in ni napredka, a v resnici ga je tam več kot pri nas. Posebno obrt in trgovina imata na Ruskem lepo sedanost in še lepšo bodočnost. Zato pa ne bo dolgo trpelo, da bo se tudi po Avstrijskem slišal glas: Učite se ruski!

Upor na Belgijskem.

Belgijska vlada je hotela spremeniti dosedanji volilni red v državno zbornico, da bi se tako ognila vednemu očitaniu od strani socialistov, da je volilni red nepopolen. Predložila je nov volilni načrt. A tudi s tem socialisti niso zadovoljni. Zato so prirejali v zbornici in po glavnem mestu Bruslju hrupne nemire. Vlada se je ustrašila hrupa ter preložila posvetovanje o načrtu. Škoda, da je to storila. Kajti socialistom ni toliko za načrt, ampak da se umakne sedajna vlada, ki je katoliškim načelom prijazna. Zato tudi sedaj ne mirujejo, ko je posvetovanje preloženo, ampak še nadalje nagovarjajo ljudstvo k uporabi, da prežene sedanjo vlado in kralja.

Dopisi.

Iz Celja. Cenjeni gospod urednik! Odkritosrčno Vam moram pripoznati, da v zadnjem času občudujem nerazdražljivost Vaših živcev. Napadajo Vas od vseh strani, a Vi greste mirno svojo pot naprej in niti pogleda ne privoščite svojim napadalcem. Grazer Tagblatt, Tagespost, Marburgerca, naša celjska žaba, vse stojijo okoli Vas ter Vas rotijo, ogovarjajo, zmerjajo in kolnejo kakor hudobne stare babe. Slovenska javnost z zanimanjem opazuje ta boj. Posebno skrbno pa motri bojno polje Vaš rojak, ki pa je že del časa nastanjen v beli Ljubljani, »Slovenski Narod«. Toda s svojim rojakom si niste dobri, kakor vidimo. Kajti kadar Vas zmerjajo listi nemškega, dobi tudi »Slovenski Narod« veselo, ker se se surovo spravi nad Vas. Slovenski Narod se prebrisane glave, zato namreč, »Slovenski Narod« najbolj blato metajo, kakor da bi se s takimi tresel, mu lete klafarskih ust. Evo! Učite se ruski, da ne boste tako blazni. Zgornještajarci ne napadajo, »Slovenski Narod« zabavljače pošteno

okrepati po rudečih nosovih, »ošabno popstvo okrog Slov. Gosp.« ki razume le naivni narod izsesavati, »v svoji puhlosti, »slamarezci, »kadar preti njihovim trebuhom najmanjša nevarnost, »štirinožni časniki, »klerikalne smeti, »glasilo največje katoliške gluposti, »butec, »topoglavi kaplani in kanoniki, »bebeci okoli škola itd. Ker se dosedaj niste odgovorili na to psovanje, dovolite meni, gospod urednik, da izrečem par besed v Vaš zagovor. (Opomba uredništva: Hvala lepa! Mi smo Vam prečrtali celi zagovor. Niti mi niti »bebeci okoli škola« ne potrebujejo pred poštenimi slovenskimi ljudmi nobenega zagovora. List, v kojega pišejo tudi ljudje, katerih suknja še diši po jetniškem zraku in kojih roke še nosijo znake žandarmerijskega železja, ne more nikogar razžaliti. Tudi psovke »Slovenskega Naroda« ne morejo onesnažiti niti naših — črevljev. Pač pa Vam pustimo zadnje besede Vašega dopisa, kjer pravite:) Proč s slovenskimi liberalnimi časniki, podpirajmo le krščansko-slovenske časnike

Kapela. (Šolske zadeve.) Pri Kapeli, ki je trd slovenski kraj, je 5 razredna ljudska šola, učiteljske moči pa samo štiri. Sem pa je prosil — dragi bralci, pripravite se, da vas kap ne zadene, ali »Iras« ne popade — nek učitelj brez skušnje sposobnosti. No to še ni tako hudo, pač pa to, da je ta gospod rojen na Spodnjem Avstrijskem, tako pravijo eni, drugi pa pravijo, da je Gradčan, toraj na vsak način trd Nemec, učiteljske pa je obiskoval najbrž v Mariboru. Spričevalo kaže, da ima zrelostni izpit. Trdi, da ve toliko slovenski, da bi mogel podučevati; mi pa trdimo, da ve toliko, da bi mogel jesti slovenski kruh, ne pa da bi mogel slovenske otroke razumeti in jih podučevati. Prošnjo je odklonil krajni šolski svet iz razvidnega vzroka. Mi pravimo, če tega gospoda nečje doma rabiti Nemci, zakaj bi ga mi morali? Mi ne moremo drugače sklepati, nego, da ga je k nam napotil g. P. Ranner, naš šolski nadzornik, in za to »ljubeznjivost« se mu tukaj očitno zahvaljujemo s tem, da ob enem protestujemo zoper nadzornika, ako je on to storil. Kako to, da nam omenjeni, za nas nesposoben učitelj ni bil poslan brez nas, ker to oblast ima šolska gosposka, da provizorne učitelje nastavlja tudi zoper voljo krajnega šolskega sveta. Temu je vzrok ali to, da je naš gosp. okrajni glavar toliko pravičen, da tega ni hotel storiti, kar radi verujemo, ali pa ni upal, ker bi se pošteno »blamiral«. Mi namreč tega ne bi dopustili. Mi ne trdimo ne prvega in ne zadnjega vzroka, ampak prepustimo sodbo čitateljem in šolski oblasti.

Od Sv. Ane na Krempergu. (Ustanovni zbor bralnega društva) se je zadnjo nedeljo krasno izvršil. Prostori gostilnice Senekovičeve so bili natlačeno polni. Bile so tudi sosedne župnije kaj lepo zastopane. Po pozdravu je slavnostni govornik razložil v poljudni besedi namen in pomen novega bralnega društva. Vrlo ljudstvo je kaj pazljivo poslušalo govor. Iz srca govorene besede so šle tudi k srcu dobrim Anovčanom. Ko je govornik skončal, so domači pevci prav navdušeno zapeli »Cesarsko pesem«. Potem so se razložila društvena pravila. Na iskreni poziv k pristopu novega društva se je oglasilo 100 udov, ki so takoj tudi vplačali svojo udnino. To je res lep začetek in jasen dokaz, da Anovčani vedó ceniti veliko važnost novega društva. Mladeničev in deklet je posebno veliko pristopilo. Slava jim! Potem se je izvolil odbor, o katerem smo prepričani, da bo vse storil, da bo društvo postalo mogočna trdnjava ob meji slovenski. Domači pevci in pevke so res lepo popevali krasne slovenske pesmice. Domači igralci so prav izvrstno igrali igro »Očetov greh,« pevci pa zapeli večjo zabavno pesen: »Kmečka kritika.« Vse je bilo zelo navdušeno; pri zabavnem delu smo še slišali mnogo lepih pesmic in navdušenih napitnic. Ta dan je bil res pravi narodni praznik za Sv. Ano. Vsa čast za to č. g. kapelanu Trstenjaku in njegovim vrlim pomočnikom, ki so tako lepo vse pripravili. Novemu društvu pa navdušeno kličemo:

Rasti, cveti novo društvo,
krepko brani našo last,
v nas ljubezen živo neti
Bogu, domovini v čast!

Radenci. (Kmečka zadruga.) Dne 25. junija je g. Ivan Kač razlagal v Radencih o kmečki zadrugi in nas je navdušil za to povsod neobhodno potrebno društvo tako, da bomo dne 9. julija imeli v Radencih pri g. Zemljiču osnovalni shod. Gosp. govornik nas je prepričal, da bo z zadrugami raslo naše blagostanje, da se bo narodni prepir umaknil počasi gospodarski organizaciji in da bo nam Slovencem ob enem zagotovljen narodni obstanek, kadar bodo v vseh župnijah ustanovljene kmečke zadruge, ker potem dobimo tudi lastno zavarovalnico zoper točo in ogenj, ki bo tako cena, da bo vsak lahko in brez obotavljanja pristopil kot ud. To bo tem lažje, ker bodo kmetje v blagostanju. Zavoljo tega bo prenehala zapravljivost pri nas. Kajti zapravlja le taki, ki je ubog, kadar kaj malega pridobi, pa si misli: to še bom si privoščil. Kdor pa je v blagostanju, tistemu se ljubi pošteno varčevati,

in tu se prične sv. križev pot; zadnja pot Jezusova na zemlji, po kateri je nosil svoj križ na Kalvarijo.

V petek, 29. aprila bili smo romarji tako srečni, da smo opravili sv. križev pot na istem kraju in pri istih postajah, kjer se je nekdan v resnici vršil. Ob 3. uri popoldne so slovesno zadoneli zvonovi cerkve Božjega groba in nas spominjali na Zveličarjevo smrt; mi smo se pa zbirali v turški vojašnici, kjer je nekdan stala sodnijska hiša Pilatova. V peterih tednih skupnega romanja smo sicer mnogokaj zanimivega videli in doživeli, a vendar tako veličasten in ganljiv ni bil noben prizor, kakor ta, ko se je blizu 150 romarjev pod vodstvom oo. frančiškanov počasno in slovesno premikalo po jeruzalemskih cestah in ulicah in glasno ter pobožno molilo sveti križev pot. Drugoverci so nas čudno gledali, mohamedani se nam izogibali in celo poveljnik jeruzalemski, turški paša, prišel je gledat, ali se vse vrši mirno in redno. Na dvorišču turške vojašnice je vzdignjen kamen, ki zaznamuje prvo postajo križevega pota: Jezusa k smrti obsodijo; postavili smo se krog njega in nek tirolski duhovnik je glasno molil dotično premišljevanje. Vsi smo mu odgovarjali in povsod z »Oče naš-em« sklenili; tako se je godilo pri vseh postajah. V tej vojašnici kaže se tudi dvorana, v ka-

teri je bil Kristus s trnjem kronan; tiste kamenite stopnice pa, po katerih se je prišlo v sodnijsko hišo in katere je Jezus posvetil s svojimi stopinjami, niso več v Jeruzalemu, ampak v Rimu, kjer se častijo kot »skala sankta,« kot sv. stopnice.

Druga postaja: »Jezus vzame križ na svoje rame« je pa že zunaj vojašnice, zaznamovana z latinskim napisom na uličnem zidovju. Ne daleč proč, pa bolj na skritem je kraj, kjer so Jezusa neusmiljeno bičali; zdaj stoji tam lepa katoliška kapela s peterimi oltarji, pri katerih je maševalo mnogo duhovnikov izmed naše družbe; oče naše mile rajne cesarice kupil je za drag denar ta sv. kraj in ga potem daroval oo. frančiškanom.

Po ulici naprej, mimo Ecce homo-cerkve in pod obokom prišli smo do tretje in četrte postaje, ki sta ravno naproti avstrijskemu gostišču; na mestu, kjer je Jezus prvokrat pod križem padel, stoji zdaj mala armenska katoliška kapela; tudi kraj 4. postaje posedajo Armenci in stavijo zdaj tam veliko cerkev na čast Materi Božji, ki je tukaj srečala svojega edinega Sina s križem obloženega in je omedlela. Dogotovljena je še le samo spodnja cerkev (kripta), ki stoji na starem tlaku jeruzalemskega mesta; v njej se nahaja

ter je bil Kristus s trnjem kronan; tiste kamenite stopnice pa, po katerih se je prišlo v sodnijsko hišo in katere je Jezus posvetil s svojimi stopinjami, niso več v Jeruzalemu, ampak v Rimu, kjer se častijo kot »skala sankta,« kot sv. stopnice.

Druga postaja: »Jezus vzame križ na svoje rame« je pa že zunaj vojašnice, zaznamovana z latinskim napisom na uličnem zidovju. Ne daleč proč, pa bolj na skritem je kraj, kjer so Jezusa neusmiljeno bičali; zdaj stoji tam lepa katoliška kapela s peterimi oltarji, pri katerih je maševalo mnogo duhovnikov izmed naše družbe; oče naše mile rajne cesarice kupil je za drag denar ta sv. kraj in ga potem daroval oo. frančiškanom.

Po ulici naprej, mimo Ecce homo-cerkve in pod obokom prišli smo do tretje in četrte postaje, ki sta ravno naproti avstrijskemu gostišču; na mestu, kjer je Jezus prvokrat pod križem padel, stoji zdaj mala armenska katoliška kapela; tudi kraj 4. postaje posedajo Armenci in stavijo zdaj tam veliko cerkev na čast Materi Božji, ki je tukaj srečala svojega edinega Sina s križem obloženega in je omedlela. Dogotovljena je še le samo spodnja cerkev (kripta), ki stoji na starem tlaku jeruzalemskega mesta; v njej se nahaja

in če si kaj privoščijo, si lahko, ker ima, in s tem se ne bo zapravljaj. Kadar bodo vsi kmetje to dosegli in doseči morajo, če se bodo začeli povsod gibati, tedaj si ustanovijo: kmečko hišo, kakor imajo svoje »kamore« trgovci, odvetniki itd.

Kadar dosežemo to, tedaj bo kmetijski stan zagotovljen svojega obstanka, dočim je zdaj osamljen, ter prepuščen (ne na milost, ampak, na nemilost »spekulantom«), in židov, ki bodo s svojimi žitnimi in drugimi »brazami« vničili kmeta v par letih, če se ne vzdrami. Toraj vzdramite se kmetje povsod, in snujte v vsaki župniji kmečke zadrage. Ako ne veste začeti, prosite gospoda Kača, ki biva v Žalcu, pošta Žalec, da vas podučijo. Najprej morate imeti dvakrat prepisana pravila in zapisnik za kmečko zadrugo, in ko to imate, skličite osnovalni shod. Vse drugo, kako kolekovati itd. bo vas podučil g. Kač. Mi se temu gospodu očitno zahvaljujemo. Bog plati! Naj še omenim to, da vlada zelo pozorno opazuje naše kmečko gibanje in da iskreno želi, da bi se kmetje povsod gibali, ker je to koristno kmetom in vladi, katera ne more obstati brez kmečkega stanja. Zato vlada zelo rada podpira to podjetje. Toraj na delo!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

(Osebnosti.) Imenovan je dekan v Konjicah vlč. g. Jernej Voh za knezoškofjskega konzistorijalnega svetovaleca. Župnik v Vitanju, drž. in dež. posl. vlč. g. Jožef Žičkar je imenovan kn.-šk. svetovalecem. Častitamo! — V pokoj sta stopila župnika gg. Ivan Trampuš in Andrej Fekonja.

(Spremembe na srednjih šolah.) Dr. Rihard Schubert, dosedaj na mariborskem gimnaziju pride v Gorico, na njegovo mesto pride dr. Fr. Vogel iz Ogrskega Gradca. Prof. Bittner na realki v Mariboru je prestavljen na Dunaj, na njegovo mesto pride dr. Nikolaj Krasnig iz Dunaja.

(C. kr. gimnazija v Mariboru.) V prvi razred (slovenski in nemški oddelek) c. kr. gimnazije v Mariboru se bodo učenci sprejemali dne 15. t. m. od 2—5 ure popoldne v šolski sobi III. a. razreda. Sprejemna skušnja se vrši drugi dan ob 9. predpoldan.

(Spremembe pri sodiščih.) Kot avskultanta prideta iz Gradca v Maribor k okrožnemu sodišču dr. Gustav Hödl in dr. Josef Partitzky; v Radgono pride kot avskultant dr. Gregor Krek.

(Iz šole.) K Veliki Nedelji pride kot učitelj g. Ivan Žolnir, podučitelj v Framu, kot podučiteljica v Ptuj okolica gospica Jelica Milčinski, dosedaj v Središču, k Št. Pavlu pri Preboldu kot podučiteljica gospica Leopoldina Piano, dosedaj v Št. Lenartu nad Laskim. Učitelj na nemški deški šoli v Ptuj g. Fr. Suher je imenovan vadničkim učiteljem na moškem učiteljskem v Ljubljani.

(Nove sv. maše.) Dne 21. julija bodo vsprejeli novomašniki subdijakon, 23. julija dijakonat, 25. julija presbiterat. Nove svete maše bodo imeli č. gg.: Franc Bratušek pri Sv. Barbari v Halozah 20. avgusta, Alojzij Kramaršič v Litiji na Kranjskem 15. avg., Rudolf Krener v Laškem trgu 30. julija, Fr. Lovrenko pri Sv. Lenardu blizu Velike nedelje 15. avg., Karol Malajner v Hočah 20. avg., Alojzij Musi na Vranskem 6. avg., Alfonz Požar bo prejel radi mladostnosti le prva dva višja reda, subdijakon in dijakonat. Jakob Gašparič pri Sv. Antonu v Slov. gor. 20. avg., Anton Kociper v Ormožu 20. avg., Vincenc Lorenčič pri Sv. Jurju v Slov. gor. 15. avg., Ferdinand Pschunder pri Sv. Magdalen v Mariboru 6. avg., Janez Vogrin v Negovi 27. avgusta.

(Mariborski Nemci pred sodiščem.)

V pivovarni Götzevi je bil koncert. Udeležilo se ga je, kakor pri takih prilikah, obilo občinstva in med mnogimi tudi dva Slovence, katera sta trn v peti nekaterim tukajšnjim nemškim mladičem. Ko ju opazijo pri Götzu, sklenejo oba zapoditi od veselice in če treba s silo. Posebno so se izkazali junake: Jože Schwefer, mestni uradnik (!), Kunibert Steinlechner, pisatelj pri davkarstvu (!) in Otmar Korošec (!) (čistokrvni Nemec) trgovca sin v gosposki ulici, kateri zelo rad in uljudno spravlja slovenske groše v predalček. Ti trije so bili toženi od gospoda N—ka, ker so ga psovali, kakor: »Windisches Gesindel, Windische Brut, Pereat Windische!« Ker so bili trije, so ga zgrabili in vlekli do vrat — ter bacili na prosto. Čudno! Tudi neki vojak (četovodja), dragonec, je pomešal se vmes in pomagal vžigati te fantičke z besedami: »Heil und Sieg, Windischen den Strick, die Deutschen sollen leben, die Windischen krepieren; Pereat Windische« in konečno izrekel: »Wenn so ein Windischer in die Kaserne kommt, lass ich den ganzen Zug auf ihn kommandieren, und ihm den Kopf abschlagen.« Vse imenovane besede so dokazane bile s pričami!! O tem olikanem vojaku še nismo zadnje besede izrekli, ker tudi on je naznanjen njemu pristojni oblasti. Prvo imenovani trije pa so imeli plačilni dan pretekli teden pred sodnikom. In kaj je bilo?

Kakor vedno. Prosili so za odstop nadaljnjega postopanja proti njim, kar je gospod N—k veldušno tudi storil s pogojem, da skupno plačajo vse tri odvetnike za obe obravnavi, katere so imeli in da darujejo 10 gld. za slovensko dijaško kuhinjo. Gospod urednikovič! Drage volje so to storili — samo premalo je zahteval žaljeni gospod; pustil naj bi jih raje pihati kašo po par dni, da se jim ohladi nemška kri. Zapomnijo pa naj si vsi tisti in tudi drugi izzivalci, da bomo vsi zelo oprezní v bodoče in osobito še ti in drugi že napadeni gospodje, da v bodoče ne bo več tako z lehkoma slo s par petaki, ampak vsak izzivalec bo moral iti v zaslužen »kajho«, a v slovenskih listih bo vsak pribit, da bo ljudstvo tudi vedelo se varovati takih prodajalnic, kjer strežejo zagrizenci, in pa da bodo uradni predstojniki zvedeli ter jih podučili, kako se je vesti med mirnimi ljudmi. Sicer pa bi priporočal premnogim nemčurjem kupiti in marljivo čitati knjigo, ki je nemška, in sicer: »Der Umgang mit den Menschen.«

(Sprejemanje v c. in kr. infanterijsko kadetno šolo v Strassu na Štajarskem.) Začetkom šolskega leta 1899/1900 (16. septembra) vzprejme se v I. tečaj infanterijske kadetne šole 30 do 50 gimnazijcev in realcev kot gojence. Sprejemni pogoji se dobivajo v knjigotrudnici L. W. Seidel & sin (na Dunaju, Graben) izvod po 30 kr. tudi zapovedništvo imenovanega vojaškega vzgojevalnega in izobraževalnega zavoda je pripravljeno dajati ustno in pismeno potrebna pojasnila.

(Hranilnica in posojilnica v Šmarju) pri Jelsah je imela v prvem polletju denarnega prometa 99.926 gld. 28 kr. Posojil je bilo danih 20.269 gld., a vrnjenih 9331 gld.; hranilnih vlog je bilo vloženih 29.274 gld. 65 kr., a vzdignjenih 21.242 gld. 67 kr. Opravičnih deležev se je vplačalo 427 gld.; pristopilo je 52 novih zadružnikov. Posojila se dajajo proti 6% obrestovanju in sicer samo zadružnikom; hranilne vloge se obrestujejo po 5%.

(»Naša straža«.) Duhovščina zbrana v starotrškem župnišču je poslala po č. g. J. Rotnerju za »Našo stražo« 23 kron; za ravno isto so darovali po č. g. Ant. Kocbeku p. n. gg. Jos. Jurčič, Ivan Pajtlar in A. Kocbek po 2 kroni, J. M., A. Majhen, Jos. Čuček, Janez Čuček, Fr. Dobaja po 1 krono; skupaj 11 K.

(Za šolo na Muti) je nabral č. g. Jos. 20 K, katere so darovali p. n. č. gg. Janez Vreže in A. Podvinski po 4 K, dr. Medved in Gregor Hrastl po 3 K, Sigl in Neimenovan po 2 K, Štefan in A. Jukret po 1 K.

(Današnjemu listu) je dodano 2 strani priloge radi obilih dopisov.

krasen kip, ki predstavlja pretresljiv prizor: Jezus sreča svojo ljubljeno mater.

Peto postajo zaznamlja štirivoglat rdečkast kamen v zidu vogelne hiše; tukaj so Šimona cirenejskega, s polja se vračajočega prisilili, da je pomagal Jezusu križ nositi. Ustno izročilo trdi, da je blizu tukaj stala hiša bogatinova, ki se je oblačil v škrlat in tančico in se vsaki dan imenitno gostil; ubogi Lazar pa je ležal pred vrati bogatinovimi in je bil poln ran. Želel se je nasititi z drobtinami, katere so padale z bogatinove mize, a nihče mu jih ni dal; le psi so hodili lizat njegovih ran. A po smrti je prišel Lazar v naročje Abrahamovo t. j. v nebesa, bogatin pa je bil pokopan v kel.

Od te postaje naprej pelja križev pot v breg proti zapadu skoz ozko, temno in umazano ulico, po kateri smo pa najbolj pogosto hodili, ker vodi na Kalvarijo. Tam kjer je stala hiša usmiljene Veronike, ki je Kristusu ponudila potni prtč, imajo dandanes svojo kapelo zjedinjeni Grki in od zunaj zaznamlja kraj šeste postaje povprečno vzdignjen kos stebra. Prt sv. Veronike, ki kaže podobo Jezusovega obličja, je zdaj shranjen v Rimu, v papeževi cerkvi sv. Petra.

Pod precej dolgim obokom prišli smo do 7. postaje: »Jezus pade drugokrat pod križem«; tukaj so nekaj bila sodnijska vrata,

na katera je bila pribita smrtna obsodba, ki se je tu navadno drugokrat prebrala. Na tem sv. kraju imajo oo. frančiškani lepo kapelico, ki je bila tudi ob našem obisku razsvetljena kakor vse druge sv. postaje. — Kakih 60 stopinj višje je 8. postaja: Jezus tolaži jokajoče Jeruzalemske žene; zaznamlja jo celo neznanen križ na zidu grškega samostana. — Da smo prišli k 9. postaji, morali smo iti nazaj k sodnijskim vratom in potem skoz ozko ulico naprej do koptiskega samostana, kjer je vzdignjen steber na mestu, na katerem je Jezus tretjekrat padel pod križem. Vseh zadnjih 5 postaj je pa v cerkvi Božjega groba; 10. Jezusa slečejo in mu žolča piti dajo, je pri oltarju razdeljenja Kristusovih oblačil; 11. p. Jezus je na križ pribit, je na Golgati pri katoliškem oltarju; 12. p. Jezus umrje na križu, pa nekaj na levo pri grškem oltarju; 13. p. Jezus je s križa snet in Mariji v naročje položen, je pri kamenu maziljenja; 14. p. pa: Jezus je v grob položen, v kapeli Božjega groba.

Vsaki dan imajo oo. frančiškani v cerkvi Božjega groba slovesno procesijo od svetišča do svetišča in to je velikega pomena, ker se s to pobožnostjo v enomer oživlja spomin na sv. kraje in se utrjuje tudi pred drugoverci. Posamezne postaje pa so te-le: 1. pri stebru bičanja, 2. v Kristusovi ječi, 3. na

kraju najdenja sv. križa, 5. v kapeli svete Helene, 6. pri stebru zasramovanja, 7. kjer so Jezusa pribili na križ, 8. kjer je njegov križ stal, 9. pri kamenu maziljenja, 10. pri Božjem grobu, 11. kjer se je Jezus prikazal Mariji Magdaleni in 12. v kapeli Matere Božje. Seveda smo se tudi romarji skupno udeležili te lepe procesije s svečami v rokah, oo. frančiškani pa so v latinskem jeziku opravljali primerne molitve in popevali ali himne ali cerkvene pesni. Zdelo se mi je, da je tudi ta procesija močen in dober utis napravila na razkolnike in Turke, ko so videli, da je pobožnost avstrijskih romarjev resnična in goreča, akoravno se je vse vršilo brez hrupa in za sv. kraje dostojno.

Stara navada je, da prebedi in premoli vsak jeruzalemski romar eno noč na Kalvariji v cerkvi Božjega groba; meni se je ta srečna prilika ponudila v noči od 29. do 30. aprila. Vstopil sem v cerkev zvečer ob pol 7 uri, ker pol ure pozneje že zaprejo Turki velika in edina vrata in do 5. ure ni nikomur več mogoče vti ali noter priti. To je pač skrivnostna in važna noč za romarja; nihče, ki jo je prebedel na Kalvariji, je ne zgubi iz spomina. Cerkev je tudi po noči nekoliko razsvetljena, ker lampe pri glavnih svetiliščih ne smejo nikdar ugasniti in razkolniki opravljajo še pozno zvečer z velikim krikom svoje

(V Radislavcih) pri Malinedelji se je vršila dne 18. junija t. l. volitev župana. Izvoljen je bil sedaj že v četrtočkrat gospod Anton Božič.

(Skoro bi se utopil) včeraj oddelek mariborskega veslarskega kluba »Drauhort«, v čolnu so sedeli dr. Čebul, Alwies, Stark, Schönherr, Berger-Henderson itd. Zadelo so s čolnom ob most ter vsi popadali v vodo. Nekateri so se rešili sami, nekatere v bližini kopajoči se vojaki.

(Misteriozna dogodka.) Nek liberalni list je prinesel iz Studenice novico o misteriozni dogodbi v tamošnjem samostanu. Poročevalec pa ni zanesljiv, ker ne ve niti, da v tem samostanu ni »Elizabetink«, niti da je bil prej ondi spovednik Poljak, ne pa Nemec. Po tem pa lahko sodi vsakdo, koliko je na poročilu v ostalem še resnice.

(Zakonsko zvezo) sta sklenila dne 2. julija pri Sv. Jodrti nad Laškim trgom 80 let stari Jakob Sive in 64letna Terezija Dobovšek.

(Štajarsko-kranjska meja) za izvoz prašičev je zaprta, ker je bila nekda v celjskem okraju kuga. Svinjerejci na Štajarskem imajo vsled tega mnogo škode, ker je sedaj ravno ugoden čas za izvoz. Bolj nerodno se že ne more postopati, kakor postopajo naše oblasti pri kužnih boleznih. Če je le v enem dvorišču kuga, zapre se celi okraj, in če je tudi kuga ponehala, se mora dolgo čakati, predno se prepoved izvoza prekliče.

(Toča je padala) pretečeni ponedeljek po Poberžu pri Mariboru ter naredila veliko škodo. Ali je tudi drugod bilo tako hudournje, se nam ne poroča.

(Z modrico ovenčan orožnik v službeni zadevi pri županu.) Dne 3. julija t. l. je stopil orožnik z modrico za ušesom v gostilno pri Zepuhu v Činžati, kjer ga je navzoči gost znani Tiljen kot svojega Genosse spoštljivo in prijazno v pristni svoji nemščini pozdravil. Orožnik je imel pri tej priliki poizvedovati tukajšnje navade o razglasovanju oziroma vabljenju k volitvam občinskega od-

molitve. Sicer pa vlada, vsaj okoli polnoči, na Kalvariji sveti mir ter neka čarobna tihota in zato se romar lahko celo uda svojim znotrajnim čutom in pobožnemu premišljevanju. Posebno pred Božjim grobom in na Golgoti klečijo in molijo celo noč ne samo katoliški ampak že v večem številu razkolniški romarji in ganljivo je bilo gledati Ruse, Armenice in druge, kako so se na prsa trkali in glasno molili in stokali, ker so presrečni, da so na tistih tleh, ktera je namakala Zvečičarjeva kri in da se smejo tu obtoževati svojih grehov, ker oo. frančiškani vstajajo kmalu po polnoči, zato sem mogel že ob 3 zjutraj na Golgoti maševati in tudi nekatere romarje obhajati; ko so pa dobro uro pozneje zarožljali ključ v cerkvenih vratih, poslovili smo se od Kalvarije in v srcu Boga hvalili za milost, da smo smeli Zvečičarja obiskati in moliti na istem kraju, na katerem je največ trpel, na križu umrl in kjer je tudi njegovo sv. telo v grobu počivalo.

Smešničar.

Neki ubožen kmet je nesel na oslu nekaj pšenice v mesto. Ravno je bil nekoliko zadržan ostal, pa začne osel na ves glas rigati. Dva gospoda, ki sta šla po cesti proti kmetu, rečeta zaničljivo: »Ali ne slišiš, da te osel kliče?«

»O ne«, odgovori kmet, »to ni res, le od veselja se smeje, ker je dva brata srečal.«

Voznik zgubi po nevedoma sodček žganja z voza. Ko zapazi, da sodčka ni, vrne se nazaj, da bi ga poiskal. Prvega človeka, ki ga sreča na cesti, povpraša, ali ni našel njegovega sodčka z žganjem. »Neumnež«, odgovori mu ta, »ko bi jaz sodček z žganjem našel, bi ti na eni strani ceste videl prazen sodček, a na drugi strani pa mene v jarku ležati.«

bora v Činžatu, z ozirom na predloženi ugovor nasprotne stranke zoper dne 23. majnika t. l. izvršeno volitev novega narodnega občinskega odbora v Činžati. Orožnik je pri tej priliki tudi znanega Tiljena popraševal o tej zadevi, koji mu je kot ud ugovorne stranke seveda za ugovor ugodno razjasneval, četudi ne dejstvom primerno. No, se bo že še videlo, kakšna bo rešitev! Na svidenje!

(Na Hajdini) priredi se v nedeljo 9. t. m. po večernicah pri cerkvi Ciril-Metodova slavnost z zanimivim vspeedom.

(Zgubila se je) dvanajstletna mutasta deklica Marija Tevž p. d. Šimonova na božji pot od Sv. Valentina na Kranjskem v Šmartno pri Gornjemgradu.

(Potres bode!) V Ptuj bode dne 13. avgusta potres. Hiše se bodo tresle vsled silnega »hailanja«, katero bode ondi prouzročila velika »nemška« slavnost.

(Sneg.) Po tirolskih, koroških in zgornještajarskih gorah je pala dne 2. julija med hudo nevihto obilo snega.

(V Rihtarovce) pri Radgoni bodo letošnje počitnice romale cele trume slovenskih in nemških jezikoslovcev, kajti zasledili so tamkaj čuden, jako čuden napis, kojega še ne znajo razvozljati. Čita se: »Kestl. Nr. 4. Peter Kajdič, Flaishshaer.« Mi se ne bomo pridružili jezikoslovcem, kajti v svojo bistroumnostjo nam je že urednikovič razložil napis, ki bi se imel glasiti v pravilni nemški pisavi: Kesselbesitzer. Peter Kajdič, Fleischhauer.

(Sv. Jurij ob Ščavnici.) Prostovoljno gasilno društvo pri Sv. Juriju ob Ščavnici priredi v gostilni g. M. Slane dne 17. meseca julija veselico s sledečim sporedom: Pozdrav. Tamburanje. Petje. Šaljiva licitacija. Kolo. Šaljiva pošta. Prosta zabava. Novo prereno gasilno društvo se bori z velikimi težavami. Nasprotniki pritiskajo od vseh strani. Potrebno pa je tudi gmotne podpore, in zategadelj pričakuje odbor, da bodo okoličani kakor tuji s svojo navzočnostjo pokazali, s kakim veseljem so pozdravili prerenoje zaspalega »Feuerwehra«. Začetek ob pol 4. uri popoldne.

(Katoliško bralno društvo na Polzeli) se ustanovi v nedeljo dne 9. julija ob 3 uri popoldan. Sodeluje domači možki pevski zbor. K obilni udeležbi vljudno vabi začasni odbor.

(Gornjeradgonski tamburaši) priredé 9. t. m. po večernicah na vrtu g. Osojnika veselico. Vstopnina 10 kr., čisti dohodek je namenjen Ciril-Metodovemu društvu in Šentpeterskim siromakom. V ta namen se bodo vsaka preplačila hvaležno sprejemala. Ako bi bilo slabo vreme, se preloži na 16. t. m.

(Vabilo v Lehn) k zborovanju in veselici podružnice sv. Cirila in Metoda v Lehnu, okraj Maribor, ki se vrši pri Brnku v Janževem vrhu dne 6. avgusta 1899 ob 4. uri popoldne. Vspored: 1. Pozdrav po predsedniku. 2. Običajna poročila. 3. Volitev novega odbora. 4. Vplačevanje letnine. 5. Govor (g. dr. Gregorič, Ribniški). 6. Petje in tamburanje. Rodoljubi v okolici! Prav veselilo nas bo, ako bomo imeli čast, Vas ta dan v obilnem številu imeti v naši sredini.

Predsednik: Jernej Pavlič.

(Vabilo na Ciril-Metodovo slavnost), katero priredi v nedeljo dne 9. julija kmečko bralno društvo v Jarenini v prostorih g. M. Cvilaka. Na vspeodu so: slavnostni govor vlč. g. prof. dr. Ant. Medveda iz Maribora, deklamacije mladeničev in deklet in petje domačega pevskega zbora. Začetek ob pol 4. uri popoldne. Ljudstvo jareninsko, pridi polnoštevilno na to versko-narodno slavnost, da se še bolj utrdiš v Ciril-Metodovem duhu. Tudi sosedje so vsi prijazno vabljeni.

(Na Španjskem) vladajo veliki nemiri. Ministerstvo namerava namreč zvišati davke, a ljudstvo, ki niti dosesdanjih davkov ne more redno plačevati, se temu upira.

(Ali bo vojska?) Razmerje med južnoafrikansko republiko Transval in Angležko še je vedno zelo napeto. Transvalci nočejo

privandranim Angležem dovoliti volilne pravice, a tudi vrhovne oblasti od strani Angležke ne priznavajo.

(Eminenca kardinal Missia) se je dne 5. julija vrnil z Dunaju v Gorico. Na kolodvoru so ga čakali duhovščina, dostojanstveniki civilnih in vojaških oblasti ter velika množica ljudstva. Okoli 50 vozov je spremljalo kardinala, ko se je peljal v svoje bivališče.

(Sešito srce.) V »Edinosti« se opisuje nenavadna operacija, katero je dr. Pamoni izvršil na nekem 23letnem mladeniču. Istega so bili zločinci napali ter ga z bodalci ranili v srce na dveh mestih. Malo živega so ga spravili v bolnišnico. Dr. Pamoni je prerezal prostor med tretjim in petim rebrom ter opazoval rano v srcu. Na osrčniku je videl ubodnino, katero je razširil na šest centimetrov. V prednji steni srčnega prekata sta bili rani, po en centimeter dolgi. Iz istih je bruhala kri curkoma. Dasi sti bili rani nevarni, vendar je poskusil zdravnik sredstvo, ki se v takih slučajih še ni rabilo: zašil je rani. In glej, čez 49 dni je mladi mož zastopil ozdravljen bolnišnico.

(Sprevodnik pal z vlaka.) Na vlaku, ki je prišel dne 3. julija iz Kormina v Trst, se je zgodila huda nesreča. Sprevodnik Viljem Lange je pregledoval vožne listke ter hodil po pragih pred vozovi od enega kupeja do drugega. Kake tri kilometre od postaje Zagrad se mu je spodrsnila ena noga in revež je pal čez železnični nasip. V prihodnji postaji so zapazili, da je Lange zginil, ter so brzojavili v Zagrad. Od todi so ga šli iskat ter ga našli, kako je ves pobit ležal ob železničnem nasipu. Spravili so ga na postajo in s prihodnjim vlakom v Trst, kjer so ga sprejeli v bolnišnico.

(Kapitan Dreyfus), ki je bil na Vražjem otoku prognan, je že na Francoskem v mestu Rennes, kjer bodo zopet sodili o njegovi krivdi ali nekrivdi, da je izdal važne vojniške tajnosti. Ker je kapitan žid, opisujejo židovski listi z judovsko gostobesednostjo prestano trpljenje kapitanovo, da bi tako že zanaprej omehčali sodnike.

(Stradajoč bolnik.) Nekaj časa je tega, kar se je prijavil deželnemu sodišču v Zadru bolnik, ki se je le s težavo še držal na nogah, češ, da je v okolici zaderski ukrad več kosov živine. Prijeli so ga. A tekom preiskave se je pokazalo, da mož ni kradel nikdar, in tudi žandarmeriji ni bilo znano, da bi kje zmanjkalo živine. Na smrtni postelji je priznal jetnik, da si je tatvine le izmislil s namenom, da dobi v ječi zavetja. Nekoliko dni je tega, kar je siromak umrl.

(Kako živi Lucheni.) Težki zločin ga je spravil v kaznilnico v Genevi, kjer se sedaj postopa z njim kakor z drugimi kaznenci. Prve tri mesece je bil osamljen v celici ter je moral delati tam, kar se mu je dalo; v dotiko z drugimi kaznenci ni prišel. Sedaj ga porabljaajo za knjigoveške posle, ker v teh je izurjen. Ako noče delati, kar se mu odloči, tedaj ga kaznujejo s postom. Duhovnik in zdravnik ga smeta obiskati vsaki hip, kakor tudi predsedniki raznih društev, ki se zanimajo za kaznence, ali govoriti z njim smeta samo duhovnik in zdravnik. Lucheni je miren ter se je sprijaznil s svojim položajem; drži se torej tistih besed, katere je rekel v prvih dneh guvernerju: Jaz, gospod ravnatelj, Vam ne bom napravljaj mnogo skrbi.

(Katoličani v Rimu) so si priborili pri mestnih volitvah od 40 mandatov 17 socialisti 7 in ostale glasove so dobili liberalci.

(Od Sv. Jurija ob Ščavnici.) — Zaloga za zidanje nove farne cerkve je v sedmem upravnem letu narastla za 3265 gld. 26 kr. Vsa svota dozda nabranega denarja znaša 15.732 gld. 09 kr. Največi prispevek v minolem letu smo dobili kot drugi del legata po pok. č. g. župniku Francu Klobasa, namreč 1589 gld. 51 kr., in prej že 1332 gld. 47 kr.